16/09/2020

Πώς ιχνογραφείται η μνήμη;

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Πώς ιχνογραφείται η μνήμη; Πώς καταγράφεται η ιστορία; Ποια ιστορία; Η «μεγάλη» ή οι μικρές που τη συνθέτουν; Η «ιστορία» είναι προφορική ή γραπτή; Είναι εικόνες ή λέξεις; Και...τι σχήμα, τι χρώμα έχουν; Τις απαντήσεις καλούνται να δώσουν όσοι ανηφορίσουν στο κάστρο του Γεντί -Κουλέ από το ερχόμενο Σάββατο (19 Σεπτεμβρίου) έως την Παρασκευή 2 Οκτωβρίου 2020, προκειμένου να ξεναγηθούν και να «ακούσουν» ιστορίες για το μνημείο της πόλης.

«Επταπύργιο: Βιώματα – Μνήμες – Κατοικήσεις» είναι ο τίτλος της πρωτότυπης έκθεσης που αναπτύσσεται στους χώρους του πρώην κολαστηρίου των φυλακών Επταπυργίου και αποτελεί καρπό της συλλογικής έρευνας της Ομάδας Προφορικής Ιστορίας Επταπυργίου με αντικείμενο τη σύγχρονη ιστορία του μνημείου και τη χρήση του Επταπυργίου ως φυλακής.

Από την Κεντρική Πύλη μέχρι τα κελιά της Απομόνωσης και το Φυλάκιο, οι προφορικές μαρτυρίες πολιτικών κρατουμένων του Εμφυλίου και της Δικτατορίας, εργαζομένων στο χώρο, κατοίκων της γειτονιάς και καλλιτεχνών αποτελούν τη βάση μιας εκθεσιακής αφήγησης που εκτυλίσσεται στο χώρο του μνημείου όπου ζωντανεύουν μνήμες και βιώματα και αναδεικνύουν τις διαχρονικά διαφορετικές

πτυχές της ιστορίας του Επταπυργίου.

Ο Χρόνης Μίσσιος (1930-2012, συγγραφέας, λογοτέχνης αντιστασιακός, ακτιβιστής) «μιλά» σε βιντεοσκοπημένη συνέντευξή του για τα χρόνια του εγκλεισμού του στο Επταπύργιο, «γνωστοί» -και κυρίως άγνωστοι- πολιτικοί κρατούμενοι (της εποχής του εμφυλίου και των δικτατορικών χρόνων) καταθέτουν μαρτυρίες, φωτογραφικό και εικαστικό υλικό (έργα ζωγραφικής κρατουμένων).

Τα «έργα» (κείμενα, φωτογραφίες, βίντεο, ζωγραφική) εκτίθενται στους ανοιχτούς και κλειστούς χώρους του Επταπυργίου (χώρος προαυλισμού, διάδρομοι, απομονωτήριο, αίθουσα διδασκαλίας, φυλάκιο) και αποτελούν το υλικό που συγκέντρωσε η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Επταπυργίου σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης.

Με ιστορία που ανάγεται στα βυζαντινά χρόνια, το Επταπύργιο λειτούργησε ως φυλακή επί περίπου έναν αιώνα (από τα τέλη του 19ου ως τα τέλη του 20ου αιώνα). Η λειτουργία του ως φυλακή (ποινικών κατά βάση αλλά και πολιτικών κρατουμένων τις περιόδους των δικτατοριών και του Εμφυλίου πολέμου), διεκόπη ύστερα από σοβαρές καταγγελίες και δικαστικές εντάσεις στα 1989, οπότε και οι φυλακές μεταφέρθηκαν στα Διαβατά και ο χώρος του μνημείου αποδόθηκε στο κοινό και χρησιμοποιείται ως μνημειακός – εκθεσιακός χώρος, χώρος – φυσικό σκηνικό για θεατρικές παραστάσεις κ.ά.

Την έκθεση επιμελείται και συντονίζει ο αρχαιολόγος – μουσειολόγος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης Γιάννης Καρλιάμπας, ενώ επικεφαλής της Ομάδας Προφορικής Ιστορίας Επταπυργίου (δημιουργήθηκε το 2018 από ερευνητές – αρχαιολόγους) είναι η Ελένη Στεφάνου και η Ιωάννα Αντωνιάδου.

Στην πρωτότυπη έκθεση οι επισκέπτες πρέπει να τηρούν τις οδηγίες και συστάσεις της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων COVID-19 του Υπουργείου Υγείας για την ασφαλή προσέλευση στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία. Η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική σε όλη τη διάρκεια της περιήγησης στην έκθεση.

Η έκθεση (από 19/9 έως 2/10) θα είναι ανοιχτή καθημερινά εκτός Τρίτης, 10:00 – 15:00, με εισιτήριο 6 ευρώ (μειωμένο 3 ευρώ) -μόνο για την είσοδο στο μνημείο (ρηλ. Πληροφοριών: 2313310400).

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

*Πηγή φωτογραφίας: Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης